

Chojnice, dnia 10 maja 1939 r.

ORĘDOWNIK POWIATOWY

POWIATU CHOJNICKIEGO

Nr. 18

PREŁO

DZIAŁ URZĘDOWY

- 41 Zarządzenie Starosty Powiatowego chojnickiego z dnia 17 kwietnia 1939 r. o zakazie sprzedaży i wyszynku napojów alkoholowych. 1
- 42 Biuletyn Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych. Okres siewny roślin oleistych i włóknisto oleistych. 1, 2
- 43 Ustawa z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych. 2, 3, 4

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

41

Zarządzenie

Starosty Powiatowego chojnickiego
z dnia 17 kwietnia 1939 r.

o zakazie sprzedaży i wyszynku napojów alkoholowych.

Na podstawie art. 4 lit. f) ustawy z dnia 21 marca 1931 r. o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 423) oraz § 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 czerwca 1933 r. o przekazaniu Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy i powiatowym władzom administracji ogólnej uprawnień Ministra Spraw Wewnętrznych wynikających z art. 4 ustawy z dnia 21 marca 1931 r. o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 351) zarządzam co następuje:

§ 1.

Na czas tegorocznego poboru wojskowego zakazuje sprzedaży, podawania i spożycia napojów alkoholowych, zawierających więcej niż 4,5 proc. alkoholu od godziny 6 do godziny 16 każdego dnia w następujących miejscowościach:

- 1) w Czersku 10, 11 i 13 maja 1939 r.
- 2) w Brusach 15 maja 1939 r.
- 3) w Lipnicach 16 i 17 maja 1939 r.
- 4) w Chojnicach 19, 20 i 22 maja 1939 r.

Zakaz powyższy dotyczy także tych miejscowości, z których poborowi stają w danym dniu przed Komisją Poborową.

W miejscowościach tych zakaz trwa od godziny 6 do godziny 9-tej.

§ 2.

Zakaz powyższy dotyczy sprzedaży i podawania napojów alkoholowych tak w naczyniach otwartych jak zamkniętych.

§ 3.

Winni naruszenia przepisów niniejszego zarządzenia będą karani na podstawie art. 10 i następnych ustawy z dnia 21 marca 1931 r. o ograniczeniu w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 423).

§ 4.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
Wojsk. I-20.

Starosta Powiatowy:
w z. (—) Mgr. J. Biedrzyński,
Wicestarosta

42

Biuletyn

Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych
Okres siewny roślin oleistych i włóknisto-oleistych

Przystępując do zasiewów każdy rolnik niewątpliwie zadaje sobie pytanie, jakie możliwości i warunki zbytu będą miały wyprodukowane przez niego płody rolne. O ole w stosunku do upraw i hodowli masowych wszelkie przewidywanie jest mocno zawodne, o tyle w odniesieniu do upraw specjalnych ocena przyszłej sytuacji jest łatwiejsza i mniejsza jest możliwość popełnienia błędów. Tak jest m. in. z roślinami oleistymi i włóknisto-oleistymi.

Uprawiana od szeregu lat w stosunku do nasion oleistych polityka preferencyjna, może — na tle ogólnego ożywienia gospodarczego — poszczycić się

widocznymi rezultatami. Obszar uprawy, zbiory, za kupy i przerób przez przemysł nasion oleistych wykazują stałą tendencję wzrostową od lat kryzysowych. Zbyt nasion oleistych po odpowiednich cenach był i — wedle wszelkiego prawdopodobieństwa — będzie nadal zapewniony, gdyż globalne spożycie tłuszczów wzrasta. Przy tym nadwyżka spożycia jest pokrywana przez wzrastającą podaż surowców krajowych przy ograniczonym jednocześnie przywozie.

Jest rzeczą wiadomą, że w zakresie roślin włókniasto oleistych a więc lnu i konopi, nie wystarcza za pewnienie zbytu nasion. Równie, jeśli nie więcej ważne jest zapewnienie dogodnego zbytu włókna. Wedle obiektywnej oceny rok 1939 i dla włókna powinien być korzystny. Zwycię bowiem ulegnie ilość worków lnianych używanych przez cukrownictwo, zabezpieczony jest zakup lnu przez przemysł jutowy, istnieje obowiązek zużycia kotoniny, uzyskane zostały poważne i rentowne kontyngenty przywozowe do Niemiec, perspektywy wywozu na rynki wolne przed stawiają się również korzystnie zarówno w odniesieniu do surowca lnianego ze względu na zaniechanie wywozu przez Z. S. R. R., jak i do wyrobów lnianych ze względu na aneksję czeskiego przemysłu lnianego przez Niemcy i bojkot towarów niemieckich w niektórych krajach.

Wychodząc poza ciasny krąg zagadnień gospodarczych i kalkulacyjnych należy zwrócić uwagę na to, że obecna nasza sytuacja i nastroje w świecie nakazują położyć szczególny nacisk na produkcję w kraju tych artykułów surowcowo - rolniczych, których w Polsce jest brak — w pierwszym rzędzie nasion oleistych i włókien. Względem na obronność kraju — zawsze bliskie sercu każdego rolnika — powinny przechylić szalę na rzecz uprawy roślin oleistych i włókniasto - oleistych. Od wzmoczenia produkcji tych roślin nie powinny odwieść rolnika żadne bałamutne wieści. Najważniejszą bowiem rzeczą jest tendencja do utrzymania preferencji surowców krajowych oraz świadoma mocna i stała wola ich zrealizowania.

Powyższe podaje do wiadomości.

Chojnice, dnia 9. 5. 39 r.

Starosta Powiatowy
(—) Horwath.

43

USTAWA

z dnia 30 marca 1939 roku.

o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

DZIAŁ I.

Przepisy wstępne.

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Powszechny obowiązek świadczeń rzeczowych obejmuje:

- 1) obowiązek udzielania danych o przedmiotach świadczeń rzeczowych;
- 2) obowiązek przysposobienia się do działalności odpowiadającej potrzebom obrony Państwa lub warunkom wojennym (obowiązek przysposobienia do świadczeń rzeczowych);

3) obowiązek odstępowania na rzecz Państwa przedmiotów świadczeń rzeczowych i podpodzadkowania się dla tego celu innym zarządzeniom władzy (obowiązek świadczeń rzeczowych).

Art. 2. (1) Powszechny obowiązek świadczeń rzeczowych wykonywa się na żądanie władzy, określonej w ustawie niniejszej.

(2) Żądanie władzy następuje w formie zarządzenia ogólnego, lub nakazu skierowanego do oznaczonej osoby.

(3) W przypadku niewykonania zarządzenia lub nakazu w czasie, miejscu i w sposób określony — wykonanie nastąpi przy użyciu środków przymusowych.

Art. 3. W razie wybuchu wojny lub zarządzenia mobilizacji, tudzież w przypadkach, gdy tego wymagać będzie interes obrony Państwa, stwierdzony uchwałą Rady Ministrów — Rada Ministrów jeżeli da ne uprawnienie nie służy innej władzy — może:

- 1) zakazać wywozu wszelkiego rodzaju ruchomości za granicę, lub przywozu z zagranicy na obszar Państwa lub do pewnych jego części, albo też wywóz lub przywóz ograniczyć;
- 2) normować oraz poddawać kontroli obrót towary i pieniężny, oraz działalność instytucyj z tym obrotem związanych, zarówno na rynkach wewnętrznych, jak i w stosunkach z zagranicą;
- 3) wprowadzać na rzecz Państwa lub innych podmiotów prawnych wyłączność wytwórczości i obrotu surowców, półfabrykatów i fabrykatów;
- 4) normować wytwórczość i spożycie;
- 5) nakazać lub też zakazać wytwarzania lub przetworu pewnych produktów;
- 6) tworzyć przymusowo związki i zrzeszenia gospodarcze, mające na celu organizowanie wytwarzania, przetwarzania, gromadzenia i rozdziału przedmiotów świadczeń rzeczowych.

Rozdział II.

Zakres powszechnego obowiązku świadczeń rzeczowych pod względem przedmiotowym.

Art. 4. (1) Przedmiotem świadczeń rzeczowych może być rzecz (ruchoma lub nieruchoma), albo prawo, potrzebne do celów obrony Państwa.

(2) Przedmiotem świadczeń rzeczowych mogą być również rzeczy i prawa już istniejące jako i te które dopiero powstaną (wytwory pracy, plody natury).

Art. 5. (1) Powszechnemu obowiązkowi świadczeń rzeczowych nie podlegają:

- 1) rzeczy i prawa, wolne od obowiązku świadczeń rzeczowych z mocy przepisów prawa międzynarodowego lub zwyczajów międzynarodowych;
- 2) świątynie i domy modlitwy wszystkich uznanych w Państwie wyznań religijnych wraz ze znajdującymi się w nich przedmiotami, przeznaczonymi bezpośrednio do służby Bożej;
- 3) przedmioty kultu;
- 4) mające charakter publiczny: archiwa, biblioteki, muzea oraz zbiory naukowe i artystyczne, tudzież prywatne zbiory i poszczególne przedmioty sztuki i kultury o stwierdzonej wartości zabytkowej rozporządzenie Ministrów: Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Spraw Wewnętrznych

w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych określi, które archiwa, biblioteki i zbiory naukowe i artystyczne uważać należy za mające charakter publiczny oraz rodzaje prywatnych zbiorów i przedmiotów sztuki i kultury, które uważać należy za mające wartość zabytkową;

5) parki narodowe ;

6) rezerwy roślinne i zwierzęce, które określi w rozporządzeniu Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

(2) Od powszechnego obowiązku świadczeń rzeczowych mogą być zwolnione przedmioty świadczeń rzeczowych, które określi w drodze rozporządzenia Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z właściwymi ministrami. Rozporządzenie to określi również władze właściwe do udzielania zwolnień oraz tryb postępowania w tych sprawach.

Art. 6. (1) Zakłady lecznicze mogą być przedmiotem świadczeń rzeczowych jedynie dla celów sanitarno - wojskowych za zgodą Ministra Opieki Społecznej, a jeżeli chodzi o zakłady weterynaryjne - za zgodą Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

(2) Kliniki szkół akademickich (dla ludzi i zwierząt) mogą być przedmiotem świadczeń rzeczowych jedynie dla celów sanitarno - wojskowych za zgodą Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Rozdział III.

Zakres powszechnego obowiązku świadczeń rzeczowych pod względem podmiotowym.

Art. 7. (1) Powszechnemu obowiązkowi świadczeń rzeczowych podlegają wszystkie osoby, w których posiadaniu na obszarze Państwa znajdują się przedmioty świadczeń rzeczowych.

(2) Za posiadacza w rozumieniu ustawy niniejszej uważa się osobę, która ma rzecz w swym faktycznym władaniu, lub z prawa pewnego korzystania bez względu na tytuł prawny. Jeżeli chodzi o nie, za posiadaczy uważa się osoby oAn:a osoby prawne, za posiadaczy uważa się osoby sprawujące zarząd majątkiem.

Art. 8. (1) Obowiązki posiadacza ciąży na ustanowionym według ustawy niniejszej pełnomocniku jeżeli zarządzenie lub nakaz (art. 2) nie stanowi inaczej.

(2) Pełnomocnik jest z mocy ustawy niniejszej upoważniony do występowania wobec władzy imieniem posiadacza; wszelkie jego wystąpienia w zakresie obowiązków, wynikających z ustawy niniejszej, mają moc wiążącą posiadacza.

Art. 9. (1) Pełnomocnika ustanawia na żądanie władzy posiadacz przedsiębiorstwa przemysłowego lub górniczego, handlowego lub składowego, albo też gospodarstwa wiejskiego spośród osób, odpowiadających warunkom, wymaganym ustawą niniejszą.

(2) Jeżeli przedsiębiorstwo lub gospodarstwo wiejskie obejmuje kilka zakładów pracy, będących odrębnymi jednostkami administracyjnymi, posiadacz obowiązany jest ustanowić na żądanie władzy również pełnomocników dla każdego zakładu z osobą

na. Pełnomocnik przedsiębiorstwa lub gospodarstwa wiejskiego koordynuje załatwienie spraw przez pełnomocników poszczególnych zakładów.

(3) Posiadacz przedsiębiorstwa lub gospodarstwa wiejskiego na żądanie władzy obowiązany jest ustanowić również zastępcę pełnomocnika.

(4) Do zastępcy pełnomocnika stosuje się odpowiednio przepisy odnoszące się do pełnomocnika.

Art. 10. Władza właściwa do żądania ustanowienia pełnomocnika oraz do spraw, związanych z jego ustanowieniem, jest władza uprawniona według ustawy niniejszej do zarządzenia przysposobienia do świadczeń rzeczowych danego przedsiębiorstwa lub gospodarstwa wiejskiego.

Art. 11. (1) Pełnomocnikiem można ustanowić osobę, która:

1) posiada obywatelstwo polskie;

2) włada biegle językiem polskim w słowie i piśmie ;

3) posiada pełne zaufanie władz państwowych;

4) należy do stałych pracowników przedsiębiorstwa lub gospodarstwa wiejskiego i zajmuje w nich stanowisko kierownicze albo należy do zarządu przedsiębiorstwa lub gospodarstwa wiejskiego, albo też jest jednym z ich współwłaścicieli lub posiadaczy; w przypadkach wyjątkowych można ustanowić pełnomocnikiem pracownika przedsiębiorstwa lub gospodarstwa wiejskiego, nie odpowiadającego powyższym wymogom, lecz posiadającego odpowiednie kwalifikacje zawodowe.

(2) W przedsiębiorstwach i gospodarstwach wiejskich, które Minister Spraw Wojskowych uzna za szczególnie ważne dla obrony Państwa, pełnomocnik lub jego zastępca powinien posiadać wykształcenie techniczne, odpowiednie dla danej gałęzi produkcji, a nadto kwalifikacje specjalne, które określi w drodze rozporządzenia Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 12. (1) Pełnomocnika należy ustanowić w terminie, oznaczonym przez właściwą władzę, termin ten nie będzie krótszy niż dwa tygodnie.

(2) O ustanowieniu pełnomocnika należy zawiadomić władzę, która zażądała jego ustanowienia, dołączając równocześnie pisemną deklarację odośnej osoby o gotowości przyjęcia obowiązków pełnomocnika.

Art. 13. (1) Pełnomocnik może pełnić swe czynności po zatwierdzeniu go przez właściwą władzę.

(2) Władza może odmówić zatwierdzenia lub udzielenie zatwierdzenie cofnąć, jeżeli pełnomocnik nie odpowiada lub przestał odpowiadać warunkom określonym w art. 11.

(3) W razie niezatwierdzenia pełnomocnika lub cofnięcia zatwierdzenia, władza właściwa wyznaczy nowy termin, nie krótszy niż dwa tygodnie na ustanowienie pełnomocnika.

Art. 14. (1) W razie nieustanowienia przez posiadacza przedsiębiorstwa lub gospodarstwa wiejskiego w terminie nakazanym przez władzę pełnomocnika albo jeżeli władza dwukrotnie odmówiła zatwierdzenia pełnomocnika ustanowionego przez posiadacza

- władza wyznaczy na czas określony w zarządzeniu pełnomocnika komisarycznego.

(2) Władzą właściwą do ustanowienia pełnomocnika komisarycznego jest minister właściwy do zarządzenia przysposobienia do świadczeń rzeczowych danego przedsiębiorstwa lub gospodarstwa wiejskiego.

(3) Do pełnomocnika komisarycznego stosuje się odpowiednio przepisy, odnoszące się do pełnomocnika.

Art. 15. (1) Pełnomocnik komisaryczny otrzymuje od przedsiębiorstwa lub gospodarstwa wiejskiego wynagrodzenie, według przeciętnych wynagrodzeń osób, zajmujących stanowiska kierownicze w danej gałęzi i rodzaju przedsiębiorstw lub gospodarstw wiejskich, w wysokości, ustalonej przez właściwą władzę (art. 10) w drodze polubownej z danym przedsiębiorstwem lub gospodarstwem wiejskim.

(2) W razie niemożności polubownego uzgodnienia wysokości wynagrodzenia dla pełnomocnika komisarycznego, władza skierowuje wniosek do sądu okręgowego o ustalenie wysokości wynagrodzenia. Sąd rozpoznaje wniosek taki w postępowaniu nie-spornym (incydentalny), którego koszty ponosi przedsiębiorstwo lub gospodarstwo wiejskie.

(3) Do czasu ustalenia wysokości wynagrodzenia przedsiębiorstwo lub gospodarstwo wiejskie wypłaca pełnomocnikowi komisarycznemu, jako zaliczkę, kwotę, odpowiadającą wynagrodzeniu przez nie proponowanemu.

Art. 16. (1) Posiadacz przedsiębiorstwa lub gospodarstwa wiejskiego obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić władzę o wypowiedzeniu pracy lub zwolnieniu z pracy pracownika, pełniącego obowiązki pełnomocnika (pełnomocnika komisarycznego, zastępcy).

(2) Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z interesowanymi ministrami określa wzajemne obowiązki i prawa posiadacza przedsiębiorstwa lub gospodarstwa wiejskiego i pełnomocnika.

DZIAŁ II.

Obowiązek udzielania danych o przedmiotach świadczeń rzeczowych.

Art. 17. (1) Osoby, na których ciąży powszechny obowiązek świadczeń rzeczowych, obowiązane są już w czasie pokoju udzielać na własny koszt w czasie, miejscu i w sposób przez władzę wskazany ustnych lub pisemnych danych o przedmiotach świadczeń rzeczowych.

(2) Dane o przedmiotach świadczeń rzeczowych obejmują wszelkie informacje, niezbędne dla władzy celem poznania przedmiotów świadczeń rzeczowych (stwierdzenia ich ilości, jakości, miejsca położenia, stanu itp.), tudzież do zaprojektowania zmian i kontroli.

(3) Dane o przedmiotach świadczeń rzeczowych mają być na koszt obowiązanych, stosownie do żądania władzy, uzupełniane zestawieniami, sprawozdaniem, wykresami, obliczeniami, rysunkami itp.

Art. 18. Posiadacze przedsiębiorstw przemysłowych i górniczych oraz handlowych i składowych obowiązani są na żądanie władzy przysyłać okresowe sprawozdania o zmiennych elementach przedsiębiorstwa, tudzież powiadamiać władzę bezzwłocznie o wypadkach technicznych.

Art. 19. Władzą właściwą do żądania danych o przedmiotach świadczeń rzeczowych są:

1) w stosunku do posiadaczy przedsiębiorstw przemysłowych i górniczych, handlowych i składowych oraz gospodarstw wiejskich — władze uprawnione do zarządzenia przysposobienia do świadczeń rzeczowych tych przedsiębiorstw i gospodarstw;

2) w stosunku do wszystkich innych osób, podlegających powszechnemu obowiązkowi świadczeń rzeczowych, — powiatowe władze administracji ogólnej, działające w porozumieniu z władzą wojskową, określoną przez Ministra Spraw Wojskowych.

(Ciąg dalszy nastąpi).